

EESTI GOLFI LIIT

STRATEEGILINE TEGEVUSKAVA 2020-2025

**August 2019
Tallinn**

Sisukord

Sisukord	2
Taust	3
Eesmärgid aastaks 2025	5
Mängijad.....	6
Infrastruktuur.....	8
Saavutussport	10
Struktuursed muudatused EGL-is.....	12
Kokkuvõte ja järgmised sammud.....	13

Taust

Tänapäevane Eesti golf sai alguse ca 25 aastat tagasi kui ehitati esimene väljak Niitväljale. Veerandsaja aastaga on golfist kujunenud Eestis üsnagi väikese liikmeskonnaga (ca 2000 aktiivset mängijat) nišiala. Golfi kuvandi arengut pole Eestis süsteemselt juhitud ega uuritud kuid tunnetuslikult võib väita, et seda peetakse pigem elitaarseks elustiiliks ja rikaste meelelahutuseks kui tervislike eluviiside ning tervisespordi lahutamatuks osaks. Ka saavutusspordi kontekstis ei saa täna rääkida ei ühiskonda ega kohalikku kogukonda kaasakiskuvast spordialast.

Kui vaadata golfi infrastruktuuri arenguteed siis põhilised kvantitatiivsed arengud jäävad kümne aasta tagusesse aega ning viimaste aastate arengud on olnud (kui välja arvata Pärnu Bay avamine) pigem marginaalsed. Siiski on valik muutunud natuke mitmekesisemaks – paranenud on väljakute heakord, väljakuid ümbritsev infrastruktuur ning ka linnadesse on loodud täiendavaid harjutusvõimalusi.

Muutused mängijaskonnas on viimaste aastate jooksul olnud marginaalsed ning seda nii absoluutarvu kui ka mängijate vanuselise ja soolise struktuuri osas. Välismängijate osakaal on väljakutel küll tõusnud, kuid mitte märkimisväärselt. Küll tasub aga ära mainida, et Eesti golfarite mänguringide arv välismaal on oluliselt kasvanud.

Golf on Eestis jätkuvalt eesti keelt emakeelena kõneleva Tallinnas elava 40+ vanuses heal järjel oleva meesterahva harrastus. See on korraga nii hea kui halb - hea on see seetõttu, et tekkinud kogukond on oma harrastusele kui ka sõpruskonnale lojaalne. Halb on see aga seetõttu, et sellise harrastajate baasi pealt ei ole võimalik golfi populaarsust oluliselt kasvatada.

Väljakud Eestis ei ole optimaalselt koormatud. Pea kõikidel väljakutel on ka hooaja tipus võimalik järgmiseks päevaks 2-3 liikmelisele seltskonnale sobilik tii-ae broneerida. Probleemid tii-aja leidmisel tekivad ainult üksikutel päevadel kui mitu väljakut on võistlusteks broneeritud. Pigem on mitme väljaku probleemiks nende madal kasutatavus ning sellest tulenev kahjum.

Kokkuvõtlikult on Eesti golfi ees alljärgnevad väljakutsed:

- Eesti golfi kogukond on väike. Kasvupotentsiaal on olemas kuid selleks tuleb minna välja väljakujunenud liikmeskonna demograafilisest grupist (nii geograafilises, vanuselises kui soolises võtmes);

- Väljakute ja klubide majanduslik võimekus on erinev. Enamusel väljakutest on probleemiks liiga väike mängijaskond ning ebasoodsate asjaolude kokkulangemisel võib ette näha ohtu nende tegevuse jätkumisele;
- Saavutussport on oluline ala üldise tuntuse seiskohalt kuid tänaseni pole selles valdkonnas olulisi edusamme saavutatud. Osapoolte vahel on kokku leppimata nii tegevusplaan kui rollid selle elluviimisel;
- Klubide, väljakute ja Eesti Golfi Liidu põhikirjalised eesmärgid on teineteisega osaliselt kattuvad ning ala edasise arengu huvides võib pidada mõistlikuks osapoolte eesmärkide ja tegevusplaanide paremat kooskõlastamist ning rollide täpsustamist;
- Golfi kuvand Eesti ühiskonnas ei toeta ala arengut.

Eesmärgid aastaks 2025

Alljärgnevalt on välja pakutud Eesti golfi tasakaalustatud arengut silmas pidades järgmise seitsme aasta olulised prioriteetsed arengusuunad ning ka mõõdetavad eesmärgid.

Liikmeskond aastal 2025:

- Aktiivsete mängijate hulk on tänasega võrreldes kahekordistunud;
- Pool kasvust on saavutatud väljaspool tänase mängijaskonna demograafilist (sh piirkondlik) sihtrühma;

Väljakud ja infrastruktuur aastal 2025:

- Olemasolevad väljakud on majanduslikult jätkusuutlikud;
- Käivitatud on 2-3 *pitch-and-putt* munitsipaalväljaku rajamise projekti maakonna keskustes

Saavutussport aastal 2025:

- Vähemalt kolm Eesti sportlast on golfi edetabelis 500 parima amatöörgolfari seas;
- Eesti golfikoondis suudab püsivalt mängida EM A-divisjonis.

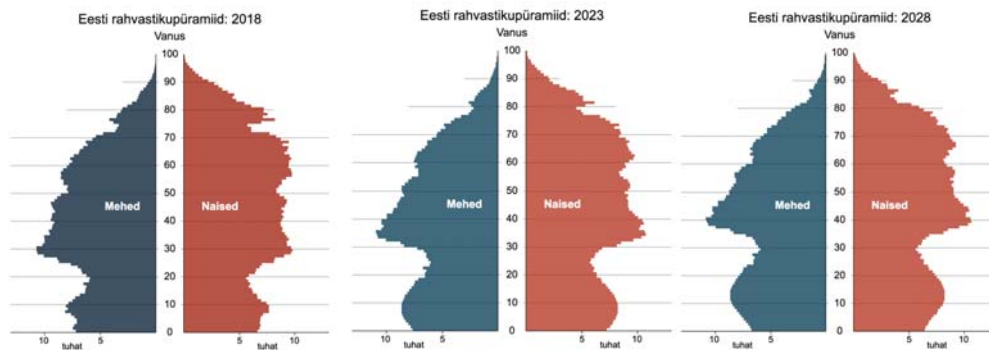
Struktuursed muudatused:

- EGL on muutunud nii klubisid kui väljakuid ühendavaks organisatsiooniks;
- Lisaks väljakutele ja nendega seotud klubidele on leitud sobiv koostöövorm ka väljakutega mitteseotud klubide ja teiste initsiatiivgruppidega.

Mängijad

- *Aktiivsete mängijate hulk on tänasega võrreldes kahekordistunud;*
- *Pool kasvust on saavutatud väljaspool tänase mängijaskonna demograafilist (sh piirkondlik) sihtrühma;*

Nagu ülalpool mainitud, on golfi harrastajate demograafiline struktuur üsna ühekülgne (40+ vanusega meesterahvas). Allpool on toodud Eesti rahvastikupüramiidid aastatel 2018, 2023 ja 2028. Sealt tasub välja tuua golfi populaarsuse kasvatamise seisukohalt kaks teineteisest erinevat suurt vanusegruppi: (a) vanusega 55+ mehed ja naised; ning (b) vanusega 25-40 vanusega mehed ja naised. Nende ühiskonnagruppide aktiveerimiseks puudub golfi kogukonnal nimetatud vanusegruppide ootustele vastavad lahendused.

Toon siinkohal välja kirjandusest leiduvad nimetatud rahvastikusegmentide ootused:

- (ingl k *millenials*) vanusegrupi esindajad (25-40 vanused mehed ja naised) näeksid golfi pigem oma sotsiaalse suhtluse osana ja meelelahutusena kui 4-5 tunnise võitlusena oma *handicapi* vastu.
- 55+ vanusega meeste ja naiste ootusteks on samuti pigem mõistliku kulutasemega kehalise ja sotsiaalse aktiivsuse säilitamine kui pidev *handicapi* langetamise püüd. Kui eelmine vanusegrupp hindab pigem võitluslikku meelelahutust siis selle vanusegrupi jaoks võitluslikkus nii oluline ei ole.

Lisaks eelpooltoodud suurtele ühiskonna gruppidele toon veel välja ühe ühiskonnagrupi, kellega tegelemine tundub perspektiivikas – sihikule tasuks võtta sihikule 30+ vanuses senised saavutussportlased, kellel on välja kujunenud

sportimisharjumused, kuid kes oma nooruspõlve ala enam vanuse tõttu täiskoormusel nautida ei saa (pallimängud, kergejõustik jne). Kuna tegemist on ühiskonnas tuntud inimestega, on nende golfi juurde toomisel ka laiem mõju.

Üle tasub vaadata kas klubide ja väljakute väärtuspakkumised vastavad nimetatud ühiskonnagruppide ootustele või mitte ning vajadusel teha korrektiivid oma tegevustes.

Infrastruktuur

- *Olemasolevad väljakud on majanduslikult jätkusuutlikud;*
- *Käivitatud on 2-3 Pitch-and-Putt munitsipaalväljaku projekti;*

Arvestades tänast harrastajate hulka, on väljakute arv Eestit tervikuna võttes piisav. Olemasolevad väljakud suudaksid ära teenindada ka harrastajate arvu 50% kasvu. Pilt on aga hoopis teine kui läheneda küsimusele piirkondlikult.

Suureks riskiks on täna madala kohaliku harrastajate arvuga väljakute (eelkõige Saaremaa ja Otepää) jätkusuutlikkus. Kuivõrd tegemist on kahe teistest väljakutest geograafiliselt eraldiasetsevate väljakutega, avaldaks nende negatiivne arengustsenaarium otsesest mõju ka kogu Eesti golfi kogukonnale. Samas on selge see, et EGL-il puudub nii täna kui tulevikus rahaline võimekus probleemide korral sekkuda. EGL saab pakkuda (ja peab pakkuma) tuge uute operaatorite leidmisel, väljakute konserveerimisel ning tegevuste taaskäivitamisel (juhul muidugi kui negatiivsed stsenaariumid peaksid käivituma).

Teiseks regionaalpoliitiliseks probleemiks on see, et sisuliselt puudub infrastruktuur (väljakud) nii Kirde-Eestis kui Kesk-Eestis. Võrdluseks: Ida- ja Lääne Virumaal elab ca 200 tuhat elanikku, Saaremaa rahvaarv on ca 35 tuhat ning Pärnumaa rahvaarv on ca 85 tuhat. Elatustasemed on nendes piirkondades võrreldavad. Esimeses piirkonnas pole ühtegi täismõõtmelist väljakut, Pärnus ja Saaremaal on neid kokku kolm.

Golfiväljakute kui turismisektori jaoks tähtsate infrastruktuuriobjektide käigus hoidmine ja arendamine on oluline nii Saaremaa, Kagu- kui ka Kirde-Eesti kontekstis. EGL-i roll on olla siin erinevate osapoolte ühise laua taha toomine ning vajadusel oma valdkondliku *know-how* pakkumine. Arenduste ja lahenduste taga saab olla aga ainult kohalik investeerimisvõimekusega initsiatiivgrupp.

Tallinna ümbruses on kolm toimivat väljakut. Nende vahel eksisteerib teatav konkurents mängijate eest, samas pakuvad erinevad väljakud erinevat golfielamust. Tallinna piirkonna edasiste arengute eelduseks on golfi toomine võimalikule huvilisele lähemale.

Talvised treeningkeskused (GolfX jt talveranged) on olulised ala juba harrastavate inimeste hoidmiseks golfi lähedal kuid uute harrastajate meelitamiseks need ei sobi. Nende populaarsus saab sõltuma golfimängijatele pakutavates teenustes ja võimalustes.

Ala arendamise seisukohast võiks kasulikuks pidada TopGolf® kontseptsiooniga meelelahutuskeskuse loomist Tallinna. Selles keskuses võiks edaspidi toimuda algajate kursuste esimesed etapid, koolitunnid, ettevõtete üritused jne. Üheksarajaline *pitch-and-putt* väljak sobiks samuti väga hästi uute harrastajate golfi külge sidumisel. Uus kontseptsioon pakuks uusi võimalusi ka selle keskuse finantseerimiseks.

Kui mõni olemasolevatest väljakutest plaanib radade arvu suurendada, on areng tervitatav, kuid golfi kui terviku populaarsuse kasvatamise kontekstis ei ole see esmatähtis areng.

Saavutussport

- *Vähemalt kolm Eesti sportlast on maailma golfi edetabelis 500 parima amatöörgolfari seas;*
- *Eesti koondis püsib pidevalt EM A-divisjonis*

Saavutussport on golfi jaoks oluline mitmel põhjusel. Esiteks parandab konkurentsivõimeliste rahvusvahelises konkurentsisis püsivate tippude olemasolu spordiala kuvandit ühiskonnas ning teiseks toob see ala juurde uusi harrastajaid. Kolmandaks, rahvusvahelises konkurentsisis püsimine annab võimaluse leida alale ka korporatiivsporsoreid.

Saavutusspordi Eesti kontekstis on golf väga sarnane mäesuusatamisele: (a) tegemist on väga tehniliste individuaalaladega; (b) Eestis puudub võimalus neid aastaringselt harrastada; (c) harrastamiseks vajalikud spordirajatised on linnast eemal; (d) tegemist on keskmisest oluliselt kulukama hobidega; (e) „suure rahani“ on võimalik jõuda ainult maailma tippklassis ning ka siis jõuavad selleni väga vähesed.

Mõlemal alal on sportlase arenguteel väga sarnased etapid (alljärgnev kirjeldus baseerub Soome mäesuusakoondise tegevuskaval):

- Ala juurde jõudmisest kuni noorsportlase faasini (kuni laps saab 15-16) on treeningsüsteemi keskmes perekond. Perekond peab toetama lapse arengut ühildades treeningud juba niigi keerulisse õppe- ja perekondliku logistika programmi. Teiste osapoolte (klubid, väljakud, EGL jne) roll on toetada perekonda ja last leides sobivad treenerid ja olles valmis pakkuma sobivaid treeningplaane ning -metoodikaid;
- Noorsportlase faas (15-19) on kriitiline tippsportlase vaimse ja füüsilise küpsemise periood. Arengu toetamisel muutub perekonna roll passiivsemaks, esmaseks ja peamiseks arengu toetajaks muutub(vad) treener(id);
- Saavutussportlase faasis (19+) on oluline tagada sportlase ligipääs maailma parimatele treeningkeskustele ja seda toetavatele ülikoolidele/kolledžitele.

Nii EOK kui teiste riiklike institutsioonide toetus on ülalkirjeldatud protsessides osalemisel olnud marginaalne ning nii see ilmselt ka lähiaastateks jääb. Riiklike vahenditega võib arvestada kui tekib kriitiline mass noorsportlasi, kellel on ambitsioon jõuda olümpiamängudele. Isegi sel juhul jääb riikliku finantseerimise roll heal juhul toetavaks.

Klubide, väljakute ja EGL-i roll on tutvustada golfi koolides, et selliseid perekonnapõhiseid tiime tekiks rohkem ja rohkem. Samuti peab EGL tegema igapäevaselt tööd, et pakkuda ettevõtetele noortesporti toetuse pakette.

Tänase peamise harrastajaskonna baasil (keskealised mehed) ei ole aga ilmselt võimalik kvalitatiivset hüpet laste golfi juurde toomisel saavutada. Vaja on üles leida ja golfi juurde tuua sobivas vanuses laste vanemad (vanusegrupp 25-35) või vanavanemad (vanusegrupp 55+) ning luua mitmekülgsed ja mängulisemad treenimisvõimalused.

EGLi ülesanne on aidata liikmesklubisid noormängijate kasvatamisel. Eesmärgiks tuleb seada nii materjalide kui koolituste kättesaadavus kõigile noortega tegelevatele treeneritele, lähtudes parimast praktikast teistest riikidest, kus golfiga tegeletud pikemaajaliselt.

Struktuursed muudatused EGL-is

- *EGL on muutunud nii klubisid kui väljakuid ühendavaks organisatsiooniks;*
- *Lisaks väljakutele ja nendega seotud klubidele on leitud sobiv koostöövorm ka väljakutega mitteseotud klubide ja teiste initsiatiivgruppidega.*

Lisaks mängijaid koondavate klubide tegevusele mõjutab golfi arengut oluliselt ka väljakute tegevus. Kuivõrd EGL on asutatud klubide poolt, esindab EGL hetkel formaalselt ainult klubide huve. Liidu põhikirjalised eesmärgid esitavad aga liidu tegevusele oluliselt suuremaid nõudmisi. On selge, et ei tänane inimressurss ega finantsvahendite hulk ei võimalda EGL-il kõiki oma põhikirjalisi ülesandeid korralikult täita. Seetõttu on otstarbekas EGL-i rolli ja edasist tegevust arutada laiemas ringis kaasates sellesse ka väljakute (jt huvigruppide) esindajad.

EGL-il puudub täna toimiv kontseptsioon, millega saaks EGL kaasa aidata väljakute ja klubide koostööle ettevõtete ja kohalike kogukondadega. Välja pakutud rahvuskoondise sponsorlus ei ole nähtavas tulevikus oluline sissetuleku allikas ei sportlasele ega EGL-ile. Küll saab liit parandada oma tegevust suhtluses erinevate riiklike institutsioonidega (KuM, EOK, kohalikud omavalitsused jne) ja olla erinevate arendusprojektide käivitaja ja elluviija.

Hea meel on märkida, et EGL-is on ellu kutsutud erinevad toimkonnad, kus liikmete igapäevamuresid arutatakse ning lahendusi otsitakse. Juhatuse kõrval on just need toimkonnad EGL-i tegevuse järjepidevuse kandjateks nii täna kui tulevikus.

Kokkuvõte ja järgmised sammud

Dokumendis kirjeldatud probleemid, püstitatud eesmärgid ning väljapakutud lahendused baseeruvad loogikal, kuidas võiksid suuri ühiskondlikke trende arvesse võttes võimalikud lahendusteed välja joonistuda.

Väljakute peamine roll on täna ja tulevikus jätkuvalt tagada mänguväljakute hea seisukord, kuid seoses eesiseisva golfi harrastajaskonna suurema heterogeensusega, peavad väljakud käima kaasas klientuuri muutuvate ootustega. Ootused ei ole isegi niipalju seotud väljakute endi kui väljakuid ümbritseva infrastruktuuri ning seal pakutavate kogemustega, mis eelnevad ja järgnevad golfiringile. Neid muutusi ei saa aga teha eraldiseisvalt klubide tegevustest.

Klubid peaksid oma tegevusega pakkuma oma liikmeskonnale kogemust, mis toob liikmed uuesti ja uuesti väljakutele. Kas täna väljakute juures asuvad klubid on suutelised uutele ühiskonnagruppidele pakkuma just neid kõnetavaid kogemusi ja läbi selle tuua golfi juurde piisavalt uusi mängijaid, et tagada nii endi kui väljakute finantsiline jätkusuutlikkus?

Milline peaks olema tavalise golfimängija suhe klubiga ja EGL-iga? Kas pühapäevamängija arvamus jõuab klubi, väljaku või EGL-i otsustajateni? Kas üldse peaks?

Nendele ja teistele sarnastele küsimustele täna vastust ei ole ning EGL ei saagi nendele üksi vastata.

Ükski organisatsioon ei saa olla tugevam kui selle asutajad või liikmeskond. EGL kui Eesti golfi arengust huvitatud osapoolte huve koondav ja esindav katusorganisatsioon saab edukalt tegutseda ainult juhul kui eksisteerib avatud kõiki osapooli kaasav diskussioon.